

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

РАСПРАДАЖА ПАЧАЛАСЯ?

Як сведчыць сёлетняя раённая “Зара” за №23 ад 22-га сакавіка, ні з таго ні з сяго крута зменіцца жыццё бачэйкаўскіх калгаснікаў. Аднекуль у наш раён зваліліся буйныя грошы, якія патрабуюць тэрміновага ўкладання ва ўздым менавіта гэтай бешанковіцкай гаспадаркі.

Грошы тыя маюць аж эстонскі след. У Свячы (а яна зараз таксама належыць да Бачэйкава) плануецца “глыбокая перапрацоўка соі і сланечніка”. Як вядома, ні адна ні другая культура ў нашым рэгіёне не расце. Верагодна, што іх будуць аднекуль завозіць, тут складзіраваць і перапрацоўваць на алей на новапабудаваным заводзе. Далей – болей. Праз год тут зманціруюць яшчэ адну лінію, потым на чарзе абсталяванне па разліву і ўпакоўцы алея. А яшчэ праз год пабудуюць робатазаваны комплекс з біягазавай устаноўкай, затым рыбаводныя фермы гіганцкага гібрыднага асятра, які будзе з’ядаць горы адкідаў, што акрамя алею вырабіць завод. Карацей кажучы, Бэндар адпачывае.

Гэтае пытанне цікавае тым, што нідзе ў

свецё тым эстонскім прадпрымальнікам больш месца не знайшлося. Мне вельмі хацелася б, каб на старонках раённай газеты, акрамя захопленнага рэпартажу пра залатыя часы, што наступаюць, мы атрымалі тлумачэнне аб паходжанні тых 20 000 000 эўра, якія зваліліся нібыта з неба на гаротную бешанковіцкую зямлю. Вядома, што такія сумы на дарозе не валяюцца, і раней ці пазней людзі даведаюцца пра іхняе паходжанне.

Прадпрымальнікі тыя і сапраўды крутыя. Бо, падобна да таго, што акрамя алейнай прыбыткавай вытворчасці, якая дадасць ім багацця, традыцыйная сельская гаспадарка іх не асабліва прыцягвае. Бо тут атрымаць звышпрыбыткі значна складаней. Тым не менш, ходзяць чуткі, што інвестары захопяць і ўвесь гіганцкі калгас. А той

сёння аб’ядноўвае і “Бачэйкава”, і былыя “1-е Мая”, і “Свячу”, то бок тры гаспадаркі з прыкладна васьмю тысячамі гектараў ворыўнай зямлі. Кажуць, што на ўсіх тых гектарах справіцца дзесяць новых замежных трактараў.

Магчыма, мы ўжо й падышлі да такой рысы, за якой застаецца толькі распадража сельгаспрадпрыемстваў у чужыя рукі. Бо тая сістэма гаспадарання ў сельскай гаспадарцы, якую Беларусь працягвае весці пры Лукашэнку, раней ці пазней закончыцца поўным правалам. А таму перадача прадпрыемстваў у прыватныя рукі – гэта адзіна правільнае выйсце. Незразумела толькі, чаму тыя рукі мусяць быць абавязкова чужыя, замежныя, з мільёнамі, што маюць невядомае паходжанне.

Г.Станкевіч.

СТЫЛЬ РАБОТЫ

ПЕРАПРАВА ПРАЗ ДЗВІНУ

Сёлета ледаход на нашай Дзвіне пачаўся надзвычай позна, у сярэдзіне красавіка. Ніхто са старажылаў не можа прыпомніць, каб на Дабравесце людзі пераходзілі Дзвіну па лёдзе.

А сёлета гэта невялікае пешаходнае падарожжа дазволіў сабе і я. Бо хто ведае, ці прыйдзеца яшчэ калі 7-га красавіка перасекчы нашу водную артэрыю пешшу па лёдзе.

Але ж тое падарожжа выявіла, што лёд ад дзвінскіх берагоў ужо адышоў на некалькі метраў, што стварыла небяспечныя ўчасткі, якія трэба неяк фарсіраваць. На тыя палонкі хтосьці прынёс дошкі, якія ранкам яшчэ былі ўмерзлымі ў лёд. Але перасоўвацца па іх было справай крайне небяспечнай: нага магла ў любы момант саслізнуць у прорву. Мне падумалася, што да паўдня пад цёплым красавіцкім сонцам яны цалкам адтануць, і тады падарожжа праз Дзвіну стане яшчэ небяспечней. Тым больш, што на Дабравесце людзі маюць шмат прычын, каб пакарыстацца найкарацейшым шляхам праз Дзвіну.

Адчушы ўсю небяспеку такога

падарожжа і паслухаўшы раду людзей, якія гаманілі на беразе, я накіраваўся ў райвыканкам, каб данесці да начальства ўбачанае і пачутае. Будынак сустрэў мяне адзіным ахоўнікам–міліцыянтам і дзяжурнай, што сядзела пры тэлефоне. Я адразу ўвёў яе ў курс справы, для большай пераканаўчасці нават прадэманстраваў здымкі, зробленыя мабільным тэлефонам. Жанчына паабяцала мне, што ўсе мае страхі абавязкова стануць вядомыя ейнаму начальству.

Калі я назаўтра пасля працы завітаў на Дзвіну, то ўбачыў пры беразе ўсё тыя ж некалькі дошак, перакінутых праз палонку, якая за суткі пашырэла. Я паклыпаў назад да легкавіка, а насустрач мне спяшаліся людзі, якія неслі ў сваіх торбачках гумовікі. Трэба меркаваць, яны патрэбны ім, каб не замачыць ногі пры пераходзе. Тое, што

кожны з рызыкантаў мог страціць пры пераходзе нешта больш каштоўнае, ён, пэўна, не думаў, або гнаў такія думкі прэч.

Былапаловапятай.НаберазеДзвіныне было ні МНС–нікаў, ні службы ратавання на водах, што ўзначальвае С. Садыкаў, дзеля якой мы штогод скідваемся па 5 – 10 тысяч на бесклапотнае жыццё. Калі б здарылася няшчасце, ратаваць такога нябогу, пэўна, прыйшлося б толькі Богу.

А яшчэ падумалася: калі б раптам праз раку прыйшлося з нейкай нагоды перапраўляцца кіраўніку краіны, то на беразе б з раніцы дзяжурілі карэты хуткай дапамогі са службамі рэанімацыі і аховы. Бераг быў бы ачэплены міліцыяй у тры калыцы. А праз дзвінскі лёд, мусіць, збілі б з надзейнай дылёўкі– тоўстай дошкі – трап праз усю шырыню рэчкі – і не прасты, а з поручнямі.

Г.Станкевіч.

ВЫРАШЫМ ПРАБЛЕМУ

КРАСЦІ ЦІ НЕ?

Адна жанчына перадала мне аповед сваёй знаёмай, якой давялося нядаўна дабірацца з–пад Мінску да Бешанковіч. Яе абурыла тое, што вадзіцель аўтобуса не толькі не даў ёй квіток за праезд, ён нават не аддаў ёй усю рэшту са ста тысяч рублёў. Квіток са сталіцы да Бешанковіч каштуе 85 100 рублёў. Дык вось, тая жанчына атрымала са сваіх 100 000 толькі 5 000 рэшты. Больш таго, згодна яе словаў, квітку за праезд не атрымаў аніводзін з пасажыраў, хто сядыў у гэты аўтобус на трасе.

Многія скажуць, хай скажа “дзякуй” вадзіцелю за тое, што браў. Дзякуй то яму, пэўна, пасажыры казалі не раз. І тут яны з ім квіты. А вось запускаць руку ў дзяржаўны кішэн не варта нікому. У Беларусі ж і ў 21-м стагоддзі красці ў дзяржавы лічыцца нормай. Маўляў, гэта ж не ў людзей, не сорамна. А тое, што і дзяржаўныя грошы такая ж каштоўнасць, створаная людзьмі, пра тое злодзеі задумвацца не хочуць. Але ж мы абкрадаем не дзяржаву, мы абкрадаем самі сябе.

А з другога боку, калі ў нашай паліцэйска–чыноўніцкай дзяржавы не ўкрадзеш, то мусіш амаль што жабраваць. Добрыя грошы атрымоўваюць тут толькі чыноўнікі ды паліцыянты, якія кантралююць, каб усе астатнія жылі па сродках. А іншыя зарабляюць свае жабрацкія тры ці чатыры мільёны (ці даўно

дэклараваныя 500 даляраў) і мусяць быць тым задаволеныя, а, калі не хапае, то “дакрадаць” для шчаслівага жыцця. Бо дзяржава, якая існуе ў нас, не можа забяспечыць сваім грамадзянам нармальнае бязбеднае жыццё, а таму не мае аніякай будучыні.

Дык выходзіць, што можна красці? Ды не. З такой дзяржавай, каб яна сышла і саступіла месца нармалёвай дэмакратыі, трэба змагацца іншым спосабам. Цалкамзаконныміпрынятым ва ўсім свеце. Але такое змаганне патрабуе пэўнай рызыкі і адвагі, што многім нашым суграмадзянам пакуль бракуе. І замест таго, каб шукаць аднадумцаў і ствараць палітычныя арганізацыі, яны цішком крадуць у дзяржавы, лічачы і сябе, пэўна, барацьбітамі за справядлівасць.

Але ёсць іншы бок гэтай праблемы, ён шмат страшнейшы. Менавіта той, што наша чыноўніцка–паліцэйская дзяржава даўно адкінула ўбок амаль усе маральныя прынцыпы і даўно не выходзіць іх у сваіх грамадзян. Падмануць, апраставалосіць, сфальсіфікаваць – гэта яна сама можа ўмоямента. А каб паставіць усё грамадства на рэйкі маральнасці, уладзе трэба быць самой высокамаральнай. І тады грамадзяне самі будуць кантраляваць свае ўчынкі, а не красці недакрадзенае ў спадзеве на шчаслівае жыццё.

Г.Станкевіч.

НАВІНЫ ГАНДЛЮ

КАНКURЭНТАЎ – ЗНІШЧЫЦЬ!

Не сакрэт, што справы ў Бешанковіцкім райпо паўзуць не раўнууючы як тая муха па смале. Аб тым сведчаць шматлікія аб’явы пра вакансіі прадавачак, кіроўцаў, экспедытараў... А вось іхнія канкурэнты–прыватнікі працвітаюць. Ну, не сказаць, каб на ўсе 100, але ж на жыццё асабліва не скардзяцца. Ды й кошты ў іхніх крамах ці на рынку значна ніжэйшыя, і якасць абслугоўвання іншая. І вось у нейкую разумную райпоўскую галаву прыйшла арыгінальная ідэя: а возьмем ды забаронім гандляваць канкурэнтам–прыватнікам. Ну, калі не цалкам, то хоць часткова.

Сказана – зроблена. На гандлёвыя рады Бешанковіцкага калгаснага рынку прыйшлі райпоўскія ганцы і радасна аб’явілі сваім канкурэнтам: “А вось вам нельга прадаваць цукеркі–пячэнне–пончыкі–батончыкі, калі тое ўсё расфасавана вашымі рукамі. Ад сёння за сапраўдную прызнаецца толькі фабрычная упакоўка”.

Так то яно так. Але ж, па-першае, не кожная фабрыка фасуе свой тавар дробнымі пакункамі. Па-другое, усе райпоўскія магазіны расфасоўваюць шмат тавараў на месцах. Хаця б тыя ж цукеркі–пячэнне. А па-трэцяе, само райпо гандлюе на вуліцы пончыкамі–батончыкамі(проста ля ўвахода на калгасны рынак), што наогул аніякіх абортэк не маюць.

Дзе ж шукаць тую праўду?

Л.Паўлава.

СКАЗ ПРА НАШ ЧАС,
“МАЙБАХ”
І АЎТАЗАКІ МАЗ

Што такое воля?
Эта калбаса.
На парадзе — Коля,
В «яшчыке» — папса.

Радасць і дастатак,
Водка «Афіцэр»,
Правільный парадак,
Как в эсэсэсэр.

Эта «Майбах» Бацькі,
І аўтазак МАЗ,
І бальшыя дзядзькі
З лычкамі «спецназ».

Эта кагда можна
Мову не вучыць,
Ведзь на ней так сложна
Людзям гаварыць!

Воля — эта шчасце
Жыць в стране такой
І гардзіцца ўласую
З цвёрдаю рукою.

За гаранта «волі»
Выпіць мы далжны,
Нам другія долі
Точна не нужны!

Ананімны верш

“КРЫВІНКА”
У ІНТЭРНЭЦЕ

Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org/>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/kryvinka.html> каталагу “Пэрыёдыка” для далейшага выкарыстання яшчэ да з’яўлення газеты на паперы.

АБ’ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Крывінка» паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Рэдакцыя «Крывінка» змяшчае бясплатныя абвесткі чытачоў выдання. Дзеля размяшчэння абвесткі патэлефануйце ў рэдакцыю.

• Калі парушаны вашы правы спажываўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты «Крывінка».

Рэдакцыя запрашае да супрацоўніцтва неабыхавых грамадзян. Вашы навіны, паведамленні – нашая падзяка. Словам, сувенірам.

ЖЫЦЦЁ, ЯК ЯНО ЁСЦЬ

“ХАКЕІСТУ ПЛАЦЯЦЬ ЗА МЕСЯЦ СТОЛЬКІ, КОЛЬКІ НАСТАЎНІКУ — ЗА 15 ГАДОЎ”

Архітэктурным помнікам двух дзесяцігоддзяў кіравання Лукашэнка застануцца найперш лядовыя палацы, якія за гэты час з’явіліся не толькі ў сталіцы і абласных цэнтрах, але і ў многіх не самых буйных гарадах раённага значэння. Стаўленне да гэтых дарагіх і стратных спартовых аб’ектаў супярэчлівае — асабліва на тле няўдалых выступаў беларускіх хакеістаў, дзеля чых спартыўных трыумфаў усё гэта будаўніцтва задумвалася і вялося.

Пра тое, чаму беларуская дзяржава так шчодро фінансуе спорт і як да гэтага ставяцца шараговыя падаткаплатнікі, разважае ў сваім лісце на радыё Свабода Мікола Канаховіч з Пружанаў. Слухач піша:

“Рознага кшталту спартоўцы ды незлічонае колькасць чыноўнікаў і разнастайнай абслугі ад спорту вісяць на карку народа непад’ёмным грузам. Вядома, я, як былы афіцэр, разумею, што спорт у жыцці канкрэтнага чалавека важны, асабліва для тых, у каго маларухомая праца. Але чаму шараговы люд на свае ўласныя сродкі павінен утрымліваць усю гэтую пloidму? Якая карысць народу з таго, што нехта шпуляе мячыкі ці ганяе шайбу на лёдзе? Гэта іхняя асабістая справа — няхай забаўляюцца за свае ўласныя грошы. Але плаціць ім за гэта з бюджэту — вялізнае глупства.

Толькі задумайцеся: чаму за гэта павінна плаціць самотная бабулька, якая ўсё сваё жыццё гарбацілася на калгасных палетках, а цяпер дажывае век у хаце-развалюшцы, падпертай каламі?.. Ці, можа, ад гэтага лепш жывецца даярцы, трактарысту, будаўніку, швачцы?

А многія ж людзі не ведаюць, якія заробкі з агульнанароднага бюджэту ўлада плаціць гэтым хакеістам. Калі б даведаліся — валасы ўсталі б дыбарам нават у лысых... Аказваецца, хакеіст „Дынама“ выграбае з кішэняў падаткаплатнікаў 420 мільёнаў рублёў (гэта прыкладна 50 тысяч даляраў). І не за год — за месяц! Лекару, настаўніку, шафёру трэба пятнаццаць гадоў адпрацаваць, каб атрымаць такія грошы. Што гэта, калі не разбэшчванне адных за кошт другіх?

Часта можна пачуць на гэта ў адказ: маўляў, спартоўцы — прэстыж краіны. А на маю думку, прэстыж — гэта высокі ўзровень жыцця, нацыянальная самасвядомасць, незалежныя СМІ, сумленая і дэмакратычная ўлада, вяршэнства закону.

Толькі вельмі багатыя краіны могуць сабе дазволіць нейкую раскошу, ды й то — абмежаваную. А мы?

Сёння з прэсы даведаўся, што Лукашэнка прывёз з Расеі чарговыя два мільярды даляраў крэдыту. На гэты час гэтых грошай, напэўна, хопіць, каб утрымліваць шматлікія лядовыя

палацы ды плаціць заробкі хакеістам-мільянерам. Але ў сапраўднасці любы замежны крэдыт толькі павялічвае дзірку ў кішэні працоўнага люду».

Каментар радыё Свабода: Звычайна ў адказ на падобныя прэтэнзіі спартыўныя чыноўнікі спасылаюцца на тое, што такія ж высокія заробкі ў замежных хакеістаў — амерыканскіх, канадскіх, расейскіх... Маўляў, будзем меней плаціць сваім — усе паўцякаюць на Запад ды на Усход. Пры гэтым замоўчваецца адна вельмі істотная акалічнасць: ні амерыканскі, ні канадскі падаткаплатнікі хакейных каманды не ўтрымліваюць. Выдаткі там цалкам кладуцца на хакейныя клубы, на спонсараў з ліку прыватных кампаній. Што каманда зарабіла за кошт квіткаў ды рэклагі — такія заробкі і атрымлівае. Пры гэтым, заўважым, спартыўныя дасягненні заакеанскіх і расейскіх клубаў нашмат значнейшыя, чым беларускіх. Чаму ў Беларусі павінна быць па-іншаму? Чаму зусім не зможнае насельніцтва павінна ўтрымліваць такія затратны від спорту, які пры гэтым зусім не вызначаецца нейкімі выключнымі ці хоць бы значнымі вынікамі? Толькі таму, што гэты спорт падабаецца Заўзятару нумар 1?

Валянцін Жданко
Радыё Свабода

ЗАБЫТАЯ ГІСТОРЫЯ

Наведваючы бешанковіцкі “Універсам” звярнуў увагу на тое, што цэлая паліца там застаўлена шклянкамі Шаркаўшчынскага кансервава-агароднінасушыльнага завода. Дома зазірнуў у Сеціва. Аказваецца, завод паспяхова працуе. Ён быў пабудаваны яшчэ ў далёкім 1957-м годзе. У 1980-м Шаркаўшчынскім кансервава-агароднінасушыльным камбінатам было выпушчана прадукцыі больш чым на 2,5 млн. рублёў і перавыкананы план па выпуску кансерваў. Колькасць працаўнікоў дасягнула 309 чалавек. У 1999 г. пабудаваны цэх па выпуску мясных і мяса-раслінных кансерваў. У 2002 г. набыта лінія па разліве пладова-ягадных він.

ФРОЛКАВІЦКІ ЗАВОД

На прадпрыемстве працягваецца работа па расшырэнні асартыменту і асваенню новых відаў прадукцыі. На карысць рэзультатынасці і наладжанасці вытворчасці сведчаць і неаднаразовыя ўзнагароджанні.

Пра тое, якую карысць і адносна недарагую прадукцыю выпускае завод, вы можаце меркаваць і самі па назвах і коштах той прадукцыі, што ёсць ва ўніверсаме (усё ў стандартных шклянках слоіках аб’ёмам 0,5 л): сярод іншага салата “Здароўе” 6 850 руб., закуска з гародніны з грыбамі” 10 900 руб., цыбуля ў таматным соўсе 8 100 руб., буракі марынованыя 8 750 руб., буракі здробненыя 7 500 рублёў і г.д.

Мне ж міжволі ўспомніўся незайздросны лёс Фролкавіцкага кансервава-агароднінасушыльнага, які да пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя радаваў нас той жа капустай, буракамі ды яблыкамі, перацёртымі з цукрам. Ён не выжыў у цяжкія перабудованыя гады толькі таму, што ляжаў не ў Бешанковічах, а крыху наводшыбе. І не знайшлося ні чыноўнікаў, ні ўлады, каб таму заводу надаць другое дыханне. А як бы ён спатрэбіўся для ўльскага рэгіёна сёння. Толькі адрадізіць яго ўжо нерэальна: няма ні будынкаў, ні персаналу. У чарговы раз пераконваешся, як лёгка штосьці закрыць і амаль немагчыма рэанімаваць.

М.Васільеў

ТАК РОБЯЦА ГРОШЫ

Блукаючы па Сеціве неяк я натрапіў на абласны сайт “Паляванне ў Віцебскай вобласці”. Ён падаўся мне цікавым. Некаторай інфармацыяй з яго я дзялюся з чытачамі “Крывіні”.

Зразумела, што з усіх лясгасаў вобласці мяне зацікавіла найперш інфармацыя пра Бешанковіцкі лясгас.

Сярод іншых фактаў, важных для залётных паляўнічых, найбольш пераканаўчымі мусяць быць тыя, што “ў гаспадарцы шмат лася, дзіка, ёсць алень, ўгоддзі абсталюваны зручнымі вышкамі (фота), гаспадарцы па сілах любыя задачы. Дырэктар лясгаса-былы паляўніцтвазнавец Арлоў Сяргей Іванавіч мае вопыт арганізацыі паляванняў для сакратароў ЦК КПБ, саюзных міністраў, рэдактара газеты “Праўда”, кіраўніцтва Віцебскай вобласці.”

Яшчэ важным аргументам для Бешанковіцкага лясгаса з’яўляецца тое, што сярод іншых пабудоў ёсць “невялікі, утульны, чысцены дом паляўнічага ў вёсцы Пяцігарск, 12 км ад г.п. Бешанковічы (фота), пад’езд да

яго па асфальце аж да самага ганка. У доме два пакойчыкі па два месцы (фота), камін, тэлевізар, тэлефон. Лазня. Стаянка для а/машын.”

Кошты на сайце, зразумела, пададзены ў EURO. Да прыкладу, за пражыванне ў такіх доміках у адна-ці двухпакаёўках за суткі прыйдзеца выкласці 75 “буржуазных рублёў”. Тут цябе тры разы пакармяць, арганізуюць паляванне, забяспечаць транспарт і перакладчыкам. Калі ўпалюеце лася, то прыйдзеца дадаць ад 420 да 850 EURO. Калі толькі касулю, то ад 45 да 950 EURO, калі алень, то ад 460 да 3 250 EURO, ваўка – да 400 EURO і г.д. Нават за падраненых жывёл трэба заплаціць амаль такую ж плату.

“Дадатковая аплата пры прадастаўленні наступных паслуг:

А) Трансфер – дастаўка

паляўнічага аўтатранспартам з аэрапорта, ЖД-вакзала, памежнага пераходу ў гаспадарку і назад, калі адлегласць да 150 км адзін чалавек 0.35 EURO / км

два чалавекі 0.25 EURO / км звыш 150 км адзін чалавек 0.25 EURO / км

два чалавекі 0.15 EURO / км

Б) Утрымліванне паляўнічых сабак, якія належаць замежным паляўнічым: за суткі 6 EURO

Абслугоўванне егерам з лягавай / дзень 15 EURO

Абслугоўванне егерам з лайкай, ганчаком / дзень 12 EURO

Заўвага: Названыя цэны могуць адрознівацца на 5-7%, у залежнасці ад прэйскуранта коштаў, падпісанага з замежнай турыстычнай Фірмай, Агентам, Кліентам.”

УЛіпскі

МЕРКАВАННЕ РЭДАКТАРА

СТРАШЭННАЯ БЕЗГАСПАДАРЧАСЦЬ І ГОД БЕРАЖЛІВАСЦІ

Гэты год у Беларусі аб’яўлены годам беражлівасці. Адпаведны ўказ аб тым за нумарам 537 кіраўнік дзяржавы падпісаў 29 лістапада. І ўверсе зашумела.

Спачатку ўрадам быў зацверджаны рэспубліканскі план мерапрыемстваў па правядзенню ў 2013 годзе года беражлівасці, а рэспубліканскімі органамі дзяржаўнага кіравання, аблвыканкамамі, Мінскім гарвыканкамам – адпаведныя галіновыя і рэгіянальныя планы.

Дзяржаўнае агенцтва БелТА паведаміла: “Правядзенне года беражлівасці будзе садзейнічаць вырашэнню задач удасканалення арганізацыі вытворчасці, павышэння прадукцыйнасці працы, якасці прадукцыі і паслуг за кошт аптымізацыі расходаў, рацыянальнага выкарыстання рэсурсаў, выключэння ўсялякіх неабгрунтаваных страт, у першую чаргу шляхам мадэрнізацыі вытворчасці, укаранення новых тэхналогій, тэхнікі і спосабаў гаспадарання. Мерапрыемствы гэтага года таксама накіраваны на выхаванне ў кожнага пачуцця гаспадарлівасці, стымуляванне эканоміі і беражлівасці як на сваіх рабочых месцах, так і ў паўсядзённым жыцці.”

Бешанковічы не адстаюць. “На жастачайшым кантролі дадзенае пытанне знаходзіцца ў раённай улады”, – піша ў чарговым нумары раённая

“Зара”. І публікуе нататкі з паседжання райвыканкама. Толькі на тым паседжанні разбіраюць не шляхі павышэння прадукцыйнасці працы і не мадэрнізацыю вытворчасці шляхам укаранення новых тэхналогій, а страшэнную безгаспадарчасць на раённых прадпрыемствах і арганізацыях. Аказваецца, з прадпрыемстваў і арганізацый цягнуць усё, што толькі можа цягнуцца. Па словах раённага пракурора, па фактах крадзяжу дзяржмаёмасці заведзена больш дзясятка (а колькі ж дакладна? – невядома, мо дваццаць, а мо пяцьдзясят ці сто) крымінальных спраў на сотні мільёнаў рублёў.

У выніку вырашана: па-першае, паставіць на кожным аб’екце надзейных вартаўнікоў. Па-другое, дзейсна кантраляваць працоўную дысцыпліну. Па-трэцяе, умацаваць і асвятліць ахоўваемыя аб’екты.

А, можа, усё ж лепей пачынаць мяняць палітыку і пакрысе раздзяржаўліваць тое, што ў прыватных руках не патрабуе падобных мерапрыемстваў? Праўда, народ пачне багацець і збаўляцца ад арміі чыноўнікаў, як гэта мае месца ў перадавых краінах Еўропы. Бо красці ў самага сябе не будзеш.

Але пакуль Год прыватызацыі не аб’яўлены, армія чыноўнікаў будзе паспяхова кантраляваць сітуацыю.

Г. Станкевіч

НАВІНЫ Ў НЕКАЛЬКІ РАДКОЎ

ЖЫВЁЛА ДОХНЕ, ЛЮДЗЕЙ СУДЗЯЦЬ

Як паведаміў 19-га сакавіка “Віцебскі веснік”, каля 500 работнікаў аграпрамысловага комплексу Віцебскай вобласці прыцягнуты ў 2012-м годзе да адказнасці за парушэнне заканадаўства аб захаванні калгаснага статку: нястачы, крадзяжу, паморку жывёлы.

У суды перададзеныя 34 іскавыя справы на суму 92 мільёны рублёў. Павелічэнне паморку статка дапушчана ў Аршанскім, Чашніцкім, Сенненскім, Талачынскім і Бешанковіцкім раёнах. У 2013-м годзе назіраецца зусім нязначны рост пагалоўя.

НОВЫЯ ПАБОРЫ

Ад 1-га красавіка (і тое не першакрасавіцкі жарт) падвысілі арэндную плату за гандлёвае месца на Бешанковіцкім калгасным рынку ў крытых павільёнах. Калі раней за тое месца бралі 7 100 беларускіх

рублёў, то цяпер аплата складае 11 800. Ніякіх новых капіталаўкладанняў за апошні час гэтыя крытыя павільёны не бачылі. Які раней, гандляры мусяць тут стаяць проста на халоднай зямлі на вечных скразняках.

НАВІНЫ РАЁННАЙ БІБЛІЯТЭКІ

Колькасць чытачоў абанемента раённай бібліятэкі сёння складае 1 400 чалавек. Яшчэ 700 чалавек карыстаецца паслугамі бібліобуса – спецыяльнага аўтобуса з кніжкамі, які завітвае ў аддаленыя вёскі. Калі мы дапусцім, што колькасць чытачоў ва ўсіх

аграгарадках будзе такая ж, як у райцэнтры, то бок 1 400 чалавек, то атрымаецца агульная лічба ў 3 500 чытачоў. Колькасць насельніцтва ў раёне зараз складае 16 724 чалавекі, і лёгка падлічыць, што чытае сёння толькі кожны пяты.

Г. Станкевіч.

БЕЛАРУСЬ І ЭЎРАЗВЯЗ

МІЛІНКЕВІЧ ЗА ПАКРОКАВЫ ДЫЯЛОГ БЕЛАРУСІ І ЕС

9 красавіка ў Еўрапейскім парламенце зладзілі канферэнцыю, прысвечаную Беларусі. Абмяркоўваліся перспектывы беларуска-еўрапейскіх стасункаў.

Падчас дэбатаў у Бруселі выступіў таксама лідар Руху "За Свабоду" Аляксандр Мілінкевіч.

Ён канстатаваў, што Еўропа стамілася ад беларускага пытання: "З аднаго боку рэжым не дэмакратызуецца, але слабее, аднак пры гэтым і ўплыў дэмакратаў не павялічваецца. Абсалютная большасць беларусаў выступае за перамены, але не ведае хто і як іх можа ажыццявіць".

У гэтых умовах, перакананы Аляксандр Мілінкевіч, няма пазітыўнай альтэрнатывы абумоўленаму і крытычнаму дыялогу з Еўрасаюзам: "Ён не гарантыя, але шанец захаваць для Беларусі еўрапейскую перспектыву. Санкцыі ЕС не вызваляюць палітвязняў, павялічваюць антызаходнія настроі, памяншаюць уплыў дэмакратаў, паскараюць эканамічную анексію з боку Расіі".

Крытыкам палітыкі дыялогу Мілінкевіч нагадаў: "У сучаснай гісторыі Беларусі вязні сумлення выходзілі з турмы не ў выніку санкцый, а пасля візітаў Саланы і Младзенава, якія меліся распачаць дыялог. Падчас першай спробы дыялогу ў 2008-2010 гадах палітычныя рэпрэсіі зменшыліся больш як у тры разы, значна ўзмацніліся праеўрапейскія настроі беларусаў, пашырыўся уплыў грамадзянскай супольнасці на працэсы ў краіне. Дыялог даваў Еўропе інструменты ўплыву на ўнутраную сітуацыю ў Беларусі".

"Ён быў перарваны правакацыяй спецслужбаў з расійскім следам", - сказаў

Аляксандр Мілінкевіч пра падзеі 19 снежня 2010 года.

"Чым бліжэй да Еўропы, тым болей незалежнасці і правоў чалавека. Любы пазітыўны крок у бок Захада лепш, чым крокі, што вядуць да ўзмацнення залежнасці ад Расіі і страты суверэнітэту. Нашым лозунгам мусіць быць: "Болей Еўропы ў Беларусі!" Болей кантактаў, абменаў, народнай дыпламатыі", - сказаў Мілінкевіч.

Нагадаем, днямі з заявай "Болей Еўропы для Беларусі" на конт мадэрнізацыйнага дыялогу выступілі Рух "За Свабоду", кампанія "Гавары праўду" і Партыя БНФ.

Яе змест Аляксандр Мілінкевіч таксама прадставіў у Бруселі, адзначыўшы: "Шырокая супраца з уладамі можа распачаць толькі пасля вызвалення палітычных вязняў. Дыялог Еўрасаюза з Беларуссю павінен рэалізоўвацца праз "дарожную мапу" пакрокавага збліжэння - "крок за крок". Галоўнай яго мэтай маюць быць заваёвы розумаў і сэрцаў беларусаў".

"Дыялог аб мадэрнізацыі" Мілінкевіч назваў надзвычай важным праектам: "Патрэбна шырокая папулярнасць гэтай працы па ўсёй краіне: праз круглыя сталы, канферэнцыі, дыскусіі, заангажаванне мясцовых эліт і СМІ. Важна працягнуць у грамадстве дыскусію на тэму: "Пра якую Беларусь мы марым?". У выніку павінна паўстаць "Народная праграма" і вера ў магчымасць яе рэалізацыі, вера ў сябе і еўрапейскую перспектыву краіны".

www.pyx.by

ПАЛІТЫЧНЫ ПЕРАСЛЕД

ІНТЭЛІГЕНЦЫЯ ПАДТРЫМАЛА ЗВОЛЬНЕННЫХ ЗА ІНШАДУМСТВА

Адкрыты зварот ў абарону рабочых "Граніта" і выкладчыкаў Гродзенскага ўніверсітэта падпісалі прадстаўнікі грамадзянскай супольнасці, сярод якіх лідар Руху "За Свабоду" Аляксандр Мілінкевіч, паэт і палітык Уладзімір Някляеў, гісторык Уладзімір Арлоў, спявак Лявон Вольскі, філосаф Валеры Булгакаў і іншыя знаныя асобы, паведамляе "Наша Ніва".

Зварот інтэлігенцыі

У Беларусі працягваюцца звальненні з працы па палітычных матывах.

З Мікашэвіцкага прадпрыемства "Граніт" звольнены актывіст незалежнага прафсаюза Анатоль Літвінка. Раней з гэтага ж прадпрыемства былі звольненыя актывісты Беларускага незалежнага прафсаюза (БНП) Алес Стыхавіч, Мікалай Карышаў, Генадзь Паўлоўскі, Людміла Літвінка, Віталь Пашэчка, а з полацкага завода "Шкловалакно" – старшыня суполкі БНП Віктар Стукалаў.

З Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы па палітычных матывах звольнены прафесар Вячаслаў Швед. Раней у той жа навукальнай установе страціў працу дацэнт Андрэй Чарнякевіч. У знак пратэсту супраць палітычнага пераследу і пад ціскам з гэтага ўніверсітэта вымушаны быў сысці старшы выкладчык Ігар Кузьмініч.

Звальненне з працы па палітычных матывах – не толькі парушэнне працоўнага заканадаўства і міжнародных абавязацельстваў у рамках Міжнароднай арганізацыі працы. Гэта парушэнне Канстытуцыі і законаў Беларусі, чаго ўлады не могуць не разумець, і тым не менш не спыняюцца ў сваіх дзеяннях.

Мы лічым, што гэта адбываецца не толькі таму, што пазбаўленне працы, пагроза звальнення – механізм уздзеяння на іншадумцаў унутры краіны, нагнятанне атмасферы страху.

Гэтая шчэпінструмент замежнай палітыкі, які скарыстоўваецца менавіта тады, калі назіраюцца тэндэнцыі да нармалізацыі адносінаў з Еўрасаюзам.

І кожны раз гэта робіцца для таго, каб абвастрыць адносіны з аб'яднанай Еўропай. Ва ўладзе ёсць людзі, якія не хочуць, каб адносіны Беларусі з еўрапейскай сям'ёй народаў паляпшаліся. Пакуль гэтыя сілы будуць мець уплыў, датуль яны будуць напружваць сітуацыю, скіроўваючы Беларусь на ўсход, у Расію. Менавіта яны з'яўляюцца "пятай калонай".

Такая палітыка вельмі небяспечная, бо можа прывесці да страты незалежнасці. Таму мы заклікаем усіх, у тым ліку тых прадстаўнікоў улады, якім насамрэч дарага Беларусь, супрацьстаяць гэтай "пятай калоне".

Мы заклікаем беларускае грамадства выказаць салідарнасць з усімі, каго звальняюць з працы, выключаюць з навукальных устаноў, падвяргаюць пераследу па палітычных матывах. Мы заклікаем дапамагаць ім маральна і матэрыяльна.

Мы заклікаем Міжнародную арганізацыю працы, прафсаюзныя арганізацыі, міжнародную дэмакратычную супольнасць адэкватна адразаваць на парушэнні ў Беларусі аднаго з асноўных правоў чалавека – права на працу.

Мы патрабуем ад уладаў безумоўнага выканання працоўнага заканадаўства і Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

НАВУЧАННЕ

ШКОЛА МАДЭРНІЗАЦЫІ АДКРЫЛАСЯ Ў ВІЦЕБСКУ І ПОЛАЦКУ

Навучанне арганізаванае намаганнямі актывістаў Руху "За Свабоду" на базе мясцовых Еўраклубаў.

Першыя заняткі ў Віцебску 30 сакавіка правёў палітолаг Юры Чавусаў. Да працы ў школе будуць запрашацца эксперты ў галіне мясцовага самакіравання, рыначнай эканомікі, правазнаўства, працы СМІ, грамадзянскай супольнасці, рэформаў ЖКГ, адукацыі, аховы здароўя, сацыяльнай абароны.

Грамадскія актывісты (пераважна – моладзь) будуць праходзіць навучанне два разы ў месяц па дысцыплінах "Дзяржаўны стан у дэмакратычнай краіне", "Грамадзянская супольнасць", "Мясцовае самакіраванне".

Слухачы школы таксама ўдасканалюць свае веды па англійскай мове. Асобным радком будуць праходзіць заняткі па практычнаму выкарыстанню беларускай мовы.

"Маладым давядзецца праводзіць мадэрнізацыю краіны. Яны павінны ведаць ужо зараз, як мусіць выглядаць дзяржава і грамадства ў дэмакратычнай Беларусі і якія трэба правесці рэформы ў палітычнай, эканамічнай і сацыяльнай сферы, каб Беларусь заняла гістарычна прызначанае ёй месца ў сям'і Еўрапейскіх краін", – кажа ініцыятар стварэння школы, каардынатар Руху "За Свабоду" па Віцебшчыне Хрыстафор Жалаяпаў.

ПРАБЛЕМА ЭКСПАРТА

БЕЛОРУССКИЙ ЭКСПОРТ СТАГНИРУЕТ ПОСЛЕ ПОТЕРИ «ВИТЕБСКОГО ЧУДА»

Результаты внешней торговли в первые месяцы 2013 года показывают, что объемы белорусского экспорта остаются на невысоком уровне, который сложился после прекращения «растворительного» бизнеса. Достойной альтернативы «витебскому чуду» так и не нашлось. Белорусский экспорт стагнирует, «палочка-выручалочка» просматривается только одна – калийные удобрения.

Белорусские «растворители» получили продолжение в Казахстане

В январе-феврале экспорт белорусских товаров составил 6,18 млрд. долларов, что на 1,3 млрд. меньше по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Главная положительная новость внешней торговли товарами состоит в том, что, несмотря на заметное снижение экспорта, отрицательное сальдо находится в умеренных пределах, которое удается перекрывать за счет положительного сальдо достигнутого во внешней торговле услугами.

Плохая новость — темпы роста экспорта явно отстают от запланированных и происходит так потому, что компенсировать отсутствие растворителей в экспортной корзине Беларуси так пока ничем и не удалось.

В 2012 году, напомним, одним из главных драйверов экспорта считалась Витебская область, получившая известность за счет «растворительного» бизнеса. Прекращение одного привело к тому, что теперь Витебщина не является локомотивом белорусского экспорта и вернулась, если говорить о внешнеторговой деятельности области, на свой естественный объем поставок продукции на

внешние рынки.

Как видим, «витебского чуда» больше нет. В то же время белорусский экспорт стагнирует: его месячный объем составляет 3-3,2 млрд. долларов, хотя благодаря «чуду» в прошлом году Беларуси удавалось увеличивать этот показатель до 4-4,5 млрд. долларов в месяц.

Впрочем, схема экспорта нефтепродуктов под видом растворителей, из-за которой Москва обиделась на Минск, получила продолжение в рамках Единого экономического пространства. «Растворительным» бизнесом стал заниматься Казахстан.

«В Беларуси экспорт «растворителей» был остановлен в августе 2012 года, но теперь эстафету у Беларуси принял Казахстан. Там экспорт моторного топлива запрещен и поэтому вместо бензина Казахстан сейчас экспортирует «растворители», — рассказал на этой неделе во время минской конференции, посвященной нефтепереработке, эксперт Thomson Reuters Александр Ершов.

Что касается белорусских растворителей, то они теперь совсем не те, что были. Если год назад средняя цена белорусских «растворителей» совпадала со стоимостью нефтепродуктов,

то в 2013-м все встало на свои места. Теперь белорусские растворители стоят примерно в полтора раза дороже нефтепродуктов, а их объемы экспорта сократились по сравнению с прошлым годом в сотни раз.

Все это свидетельствует о том, что «растворительный» бизнес, получивший широкий размах в прошлом году, в прежнем виде прекратился, и в новом году Беларусь не смогла его возобновить.

Вся надежда на удобрения

В условиях, когда «растворительного» бизнеса больше нет, у Беларуси появилась насущная необходимость чем-то заменить пробел в торговом балансе, чтобы удержать месячные объемы экспорта на высоком прошлогоднем уровне. Ключевой вопрос: за счет чего этого можно добиться?

Есть основания полагать, что по итогам года калийные удобрения внесут существенный вклад в рост белорусского экспорта. Предпосылкой для такого прогноза несколько. Во-первых, отраслевые эксперты ожидают, что во втором полугодии, о чем ранее писала интернет-газета Naviny.by, на мировом рынке вырастут цены на калийные удобрения. Кроме того, участники рынка прогнозируют

и увеличение объемов потребления хлоркалия.

«В 2011 году объем потребления хлоркалия в мире составил порядка 54 млн. тонн, в 2012-м этот показатель снизился до 50 млн. тонн. В 2013-м ожидается восстановление рынка, годовой объем потребления хлоркалия оценивается в нынешнем году на уровне 55 млн. тонн», — сообщил Naviny.by эксперт калийной отрасли.

В нынешнем году Беларусь уже подписала контракты на поставку хлоркалия в Китай и Индию. Кроме этого, по итогам недавнего визита в Индонезию белорусская сторона подписала несколько контрактов на 400 млн. долларов, а, учитывая, что экспорт Беларуси в эту страну на 80-90% формируют калийные удобрения, несложно предугадать, какие именно соглашения были заключены.

Проблема Беларуси состоит в том, что таких конкурентоспособных товарных позиций как калийные удобрения в экспортном портфеле нашей страны немного. Считанные белорусские товары могут успешно продаваться в разных уголках мира.

«В нашем экспорте существует фундаментальная проблема, связанная с

конкурентоспособностью продукции, и мы не решим ее за счет увеличения экспорта калийных удобрений или нефтепродуктов. Если наши товары, поставляемые в Россию, не будут конкурентоспособны на рынках вне СНГ, то у нашего торгового баланса будут неприятные перспективы», — полагает научный директор Исследовательского центра ИПМ Ирина Точицкая.

По мнению эксперта, в настоящее время не видно, за счет чего Беларусь могла бы значительно увеличить в 2013-м объемы экспорта по сравнению с уровнем 2012 года.

Статистика первых месяцев нынешнего года подтверждает, что для экспортного бума пока действительно не видно оснований. В январе-феврале по большинству товарных позиций, экспорт которых по сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился, прирост не превышал 10 млн. долларов. Мало того, экспорт таких важных для Беларуси товаров (грузовых автомобилей, нефтепродуктов, тракторов) в январе-феврале даже сократился (как в денежном, так и в физическом выражении) по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Дмитрий ЗАЯЦ, «БЕЛАПАН»

СЛАНЦАВАЯ «РЭВАЛЮЦЫЯ»: НАСТУПСТВЫ ДЛЯ БЕЛАРУСІ

Пачатак здабычы сланцавага газу ў краінах Эўропы можа стаць адчувальным ударам для Расеі, якая ў такім выпадку страціць пазыцыі галоўнага пастаўшчыка прыроднага газу на Захад. Апроч таго, Злучаныя Штаты з найбуйнейшага імпартэра паліва паступова пераўтвараюцца ў краіну-экспартэра — зноў жа дзякуючы сланцавым распрацоўкам. Як супрацьстаянне на газавым рынку адаб'ецца на Беларусі, якая, ня маючы ўласных запасаў, застаецца цалкам залежнай ад зьнешніх фактараў?

Дасьледчыкі канстатуюць: распрацоўкі сланцавага газу ў ЗША і падрыхтоўка адпаведных пляцовак у Польшчы і Украіне падрываюць доўгатэрміновыя пэрспэктывы «Газпрому» і, як вынік, усёй эканомікі Расейскай Фэдэрацыі. У 2012 годзе Амэрыка здабыла 260 мільярдаў кубамэтраў сланцавага газу, і ў агляднай пэрспэктыве гэты паказьнік можа амаль падвоіцца. Паводле разьлікаў, разведаных запасаў хопіць амэрыканцам больш чым на 100 гадоў. Такім чынам, ЗША ня толькі паступова выходзяць на самазабесьпячэньне гэтым палівам, але і маюць усе падставы распаचाць яго экспарт, у тым ліку і на эўрапейскі кантынэнт.

Як перакананы эканамічны аглядальнік Алесь Герасіменка, такі расклад будзе выгадны і Беларусі — кошт сланцавага газу істотна меншы за кошт прыроднага, які прадае Расея:

«Напрамак сапраўды вельмі пэрспэктыўны, у чым ЗША пераканалі ўжо ўвесь сьвет. Яшчэ нейкіх пяць гадоў таму пасьмейваліся, у тым ліку і ў „Газпроме“, з такіх пэрспэктыў, але летась ужо мусілі і ў Крамлі, і ў „Газпроме“ заявіць пра вельмі сур'ёзную пагрозу іхнім інтарэсам у Эўропе. Ужо праз пару гадоў, як плянуецца, Амэрыка пачне актыўны экспарт сланцавага газу ў Эўропу, і, адпаведна, пазыцыі „Газпрому“ на гэтым рынку могуць здорава пахіснуцца, бо

па цане расейскі прыродны газ неканкурэнтаздольны. Тыя ж амэрыканцы гатовыя прадаваць сланцавы газ як мінімум на 100 даляраў таньней за 1000 кубічных мэтраў. Для Беларусі гэтае пытаньне тым больш стратэгічнае, што мы цалкам залежым ад расейскага газу. І калі ў нас зьявіцца альтэрнатыўная крыніца такога паліва, то гэта можна толькі вітаць».

Пошукі сланцавага газу распачатыя і ў суседніх зь Беларусьсю Польшчы і Украіне. Гэтая актыўнасьць таксама напружвае Маскву, бо пагражае стратай істотных рынкаў збыту. Так, згодна з ацэнкамі Дзяржаўнага геалягічнага інстытуту Польшчы, запасы сланцавага газу ў краіне перавышаюць 5 трыльёнаў кубамэтраў. Пры штогадовай патрэбе на ўзроўні 15 мільярдаў кубамэтраў, радовішчы забясьпечыць сыравінную незалежнасьць палякаў на шмат дзесяцігодзьдзяў. Агэтазначыць, Польшча ў пэрспэктыве можа цалкам адмовіцца ад расейскага газу. Пра істотныя залежы сланцавага газу гавораць і ва Украіне, дзе, працягвае эканамічны аглядальнік Алесь Герасіменка, таксама вядзецца падрыхтоўка радовішчаў. А вось Беларусь хоць і дэкляравала намер заглябіцца ў нетры, але ўсе акалічнасьці гэтага пакуль трымаюцца ў таямніцы:

Паводле наяўных зьвестак, беларускія ўлады вызначылі

восем участкаў для пошуку радовішчаў сланцавага газу. Тры зь іх — у Падляска-Берасьцейскай упадзіне на мяжы з Польшчай, астатнія — у Прыпяцкім прагібе на разьлеглай тэрыторыі Гомельскай, Магілёўскай і Менскай абласцей.

Тым часам расейскі газавы манапаліст «Газпром», усур'ёз напалоханы пагрозай перадзелу газавога рынку, намагаецца максымальна забясьпечыць сябе доўгатэрміновымі кантрактамі. З падачы Крамля адноўленая ідэя пракладкі другой ніткі газаводу Ямал-Эўропа празь Беларусь. Праўда, улады Польшчы пакуль вагаюцца, ці варта пагаджацца на гэты праект, маючы такія пэрспэктывы са сланцавым газам.

Эўрапейскія пакупнікі ўсё больш настойліва дамагаюцца прывязкі да спотавых, то бок бягучых, коштаў на газ, што гарантуюць пастаўшчыкі сланцавага газу. «Газпром» жа намагаецца замацаваць пакупнікоў шматгадовымі кантрактамі, якія не дазваляюць нічога карэктаваць нават ва ўмовах падзеньня цэнаў на ўсёсьветным рынку. Паводле экспэртных ацэнак, пры цяперашніх тэмпах сланцавай рэвалюцыі экспарт газу з Расеі ўжо бліжэйшым часам зьнізіцца на 70 мільярдаў кубамэтраў штогод.

Ігар Карней,
“Радые Свабода”

СКАРАЧЭННЕ ШТАТАЎ ЧАМУ ЛУКАШЭНКА НЕ БАІЦЦА СКАРАЧАЦЬ ЧЫНОЎНІКАЎ?

Кіраўнік Беларусі загадаў скараціць дзяржапарат на 25 працэнтаў. Што гэта — чарговы піяр ці вымушаны крок? Ці сапраўды чыноўнікаў стане менш? На пытанні Радые "Свабода" адказвае галоўны рэдактар “Новага Часу” Аляксей Кароль.

— Выглядае, што кіраўніцтва дзяржавы прыйшло да разумення неабходнасці скарачэння чынавенскага апарату. Але якія прычыны падштурхнулі да такога рашэння — эканамічныя, а р г а н і з а ц ы й н ы я , прапагандыскія?

— Тут шэраг складнікаў, і эканамічны выглядае самай відавочнай прычынай. Другая прычына — скарачэннем апарату Лукашэнка працуе на свой імідж, у падтрымку сацыяльнай дамовы з насельніцтвам. Дзецца яўны сігнал, мэта якога — вяртанне даверу электарату.

Трэці складнік — скарачэнне апарату як выйсце з эканамічнага тупіку адбываецца паводле лякалаў савецкай бюракратычнай цэнтралізаванай сістэмы. Аднак Лукашэнка іншай ня ведае, і працуе па адпрацаванай гадамі схеме. Але тыя савецкія скарачэнні эфекту не давалі, пасля

кожнага апарат зноў вяртаўся ды тых самых памераў і нават вырастаў.

— Магчыма, вартаскарачаць функцыі, а не людзей?

— Трэба мадэрнізаваць сістэму, каб яна была самарэгулюемай. А такой сістэмай у палітыцы з'яўляецца дэмакратыя, а ў эканоміцы — свабодная эканоміка.

— Палітолагі адзначаюць, што сваімі дзеяннямі апошніх месяцы Лукашэнка сапраўды хоча выклікаць любоў большасці электарату — паездкі на заводы, пасады чыноўнікаў. Аднак ці не баіцца ён такімі дзеяннямі выклікаць незадавальненне чыноўнікаў?

— Я думаю, што скарачэнне закрэне ў асноўным сярэднія ці ніжнія звёны і не закрэне верхатуру. А сістэма самазахавання ўлады замкнёна на вяршыні піраміды, а там калі і будзе бізун, то будзе і пернік. І гэтая сістэма ў гэтым сэнсе дастаткова ўстойлівая.

<http://www.svaboda.org>

У КАЗНЕ НЯМА ГРОШАЎ НА БЫЛЫХ ЧЫНОЎНІКАЎ

Міністр працы і сацыяльнай абароны Мар'яна Шчоткіна накіравала ў Палату прадстаўнікоў праект зменаў закона аб дзяржслужбе, які зробіць роўнымі звольненых з дзяржорганаў чыноўнікаў з астатнімі смяротнымі.

Чыноўнікам, супрацоўнікам пракуратуры, Следчага камітэта і іншых дзяржаўных органаў, якія патрапяць пад кампанію скарачэння штатаў, спадзявацца не будзе на што. Дзяржава вырашыла адмяніць усе раней прадугледжаныя для такіх выпадкаў льготы, піша "Народная воля".

Сёння тым, хто аказваецца без працы па скарачэнні штатаў або ў сувязі з ліквідацыяй арганізацыі, пакладзена выхадная дапамогу ў памеры трох месячных акладаў і далей дзяржава гарантуе толькі мізэрную дапамогу па беспрацоўі, калі чалавек зарэгіструецца беспрацоўным у службе занятасці. Аднак для дзяржслужачых прадугледжаны іншыя правілы.

На дадзены момант "Закон аб дзяржаўнай службе" прадугледжвае мноства гарантый звольненым чыноўнікам. У прыватнасці, ён вызначае, што пры вызваленні дзяржаўнага чыноўніка ў сувязі з ліквідацыяй дзяржаўнага органа, скарачэннем колькасці або штату работнікаў яму:

- Павінна быць прапанаваная іншая дзяржаўная пасада з улікам яго прафесіі, кваліфікацыі і займаемай раней пасады;

- Гарантуецца пры перападрыхтоўка накіраванні дзяржаўнай службы занятасці насельніцтва з выплаты за ўвесь перыяд навучання стыпендыі ў памеры сярэднямесячнай зароботнай платы па займаемай да звальнення пасадзе;

- Выплачваецца выхадная дапамога. Тым, хто прапрацаваў да 5 гадоў - у памеры трох сярэднямесячных зароботных плат, ад 5 да 10 гадоў - у памеры чатырох сярэднямесячных зароботных плат, ад 10 да 15 гадоў - у памеры пяці сярэднямесячных зароботных плат, больш за 15 гадоў - у памеры шасці сярэднямесячных зароботных плат.

- Выплачваецца дапамога па беспрацоўі ў памеры сярэднямесячнай зароботнай платы па займаемай да звальнення пасадзе;

- І іншыя. Аднак гэтыя правілы

вельмі хутка могуць быць змененыя. Міністр працы і сацыяльнай абароны Мар'яна Шчоткіна накіравала ў Палату прадстаўнікоў праект зменаў закона аб дзяржслужбе, у адпаведнасці з якім усе гэтыя выплаты і даплаты будуць адменены.

На дзяржслужачых прапануецца распаўсюдзіць толькі тыя правілы, пад якія падпадаюць звычайныя грамадзяне, а гэта тры месячных акладаў і дапамога па беспрацоўі, якая на дадзены момант складае 16,6 долара ў месяц. Ды і то пры ўмове абавязковага ўдзелу ў грамадскіх працах.

Пры гэтым у тлумачальнай запісцы да законапраекта Мар'яна Шчоткіна заўважыла, што ў базе вакансій службу занятасці досыць месцаў, каб забясьпечыць працай усіх звольненых. Праўда, на працу ў асноўным патрабуюцца столары, слесары, муляры, вадзіцелі аўтобусаў і тралейбусаў, кандуктары, медсёстры, касіры, санітаркі...

Ірына Мальцава
“Народная воля”